

Παθήσεις των γεννητικών οργάνων στις γυναίκες

Θ.Δ.Μίκος

Λέκτορας Μαιευτικής Γυναικολογίας

Ανατομία

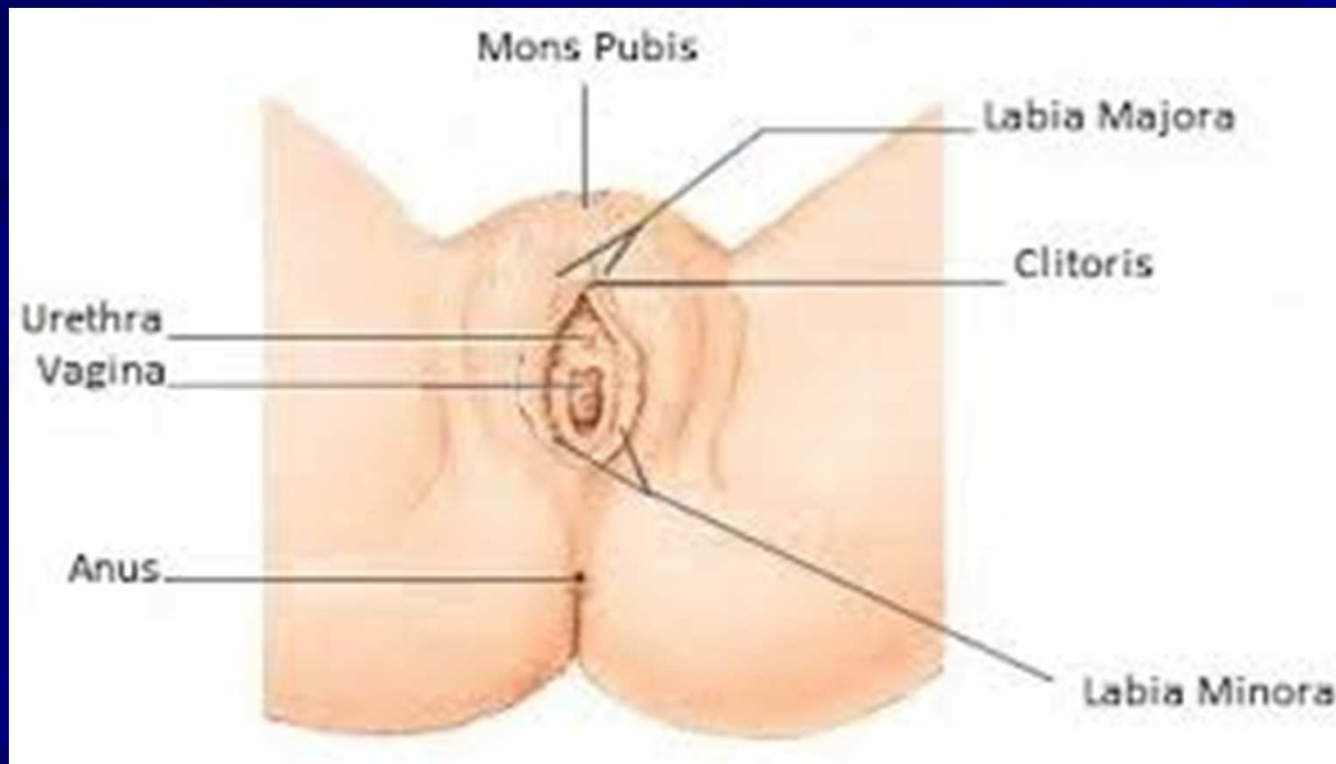
- Έξω γεννητικά όργανα
- Έσω γεννητικά όργανα
- Πυελικό έδαφος

Έξω γεννητικά όργανα

- Εφήβαιο ή όρος της Αφροδίτης
- Μεγάλα και μικρά χείλη
- Κλειτορίδα
- Πρόδομος του κολεού
- Βολβοί του προδόμου
- Βαρθολίνειοι αδένες
- Παραουρηθραίοι αδένες

Έξω γεννητικά όργανα

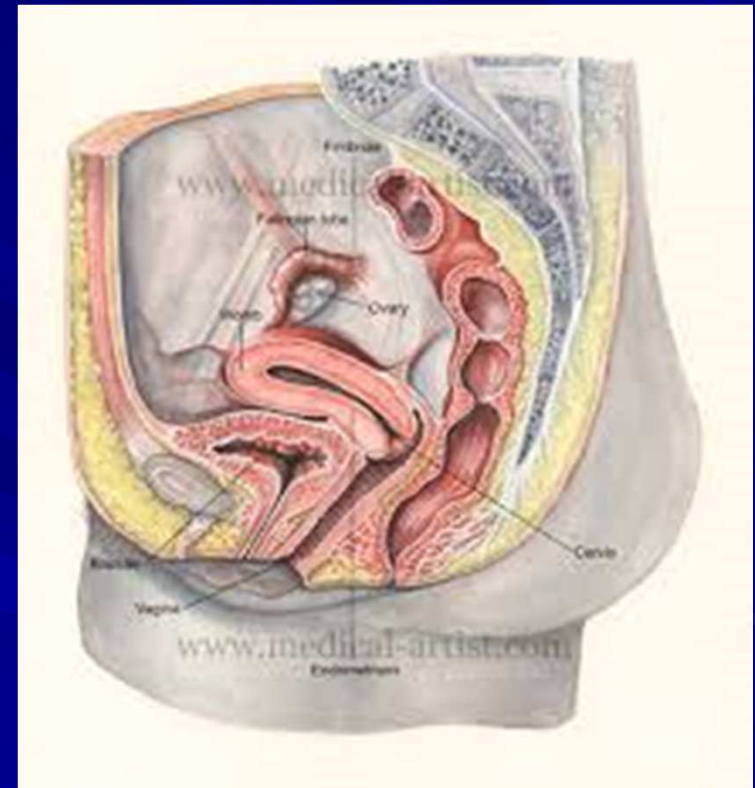
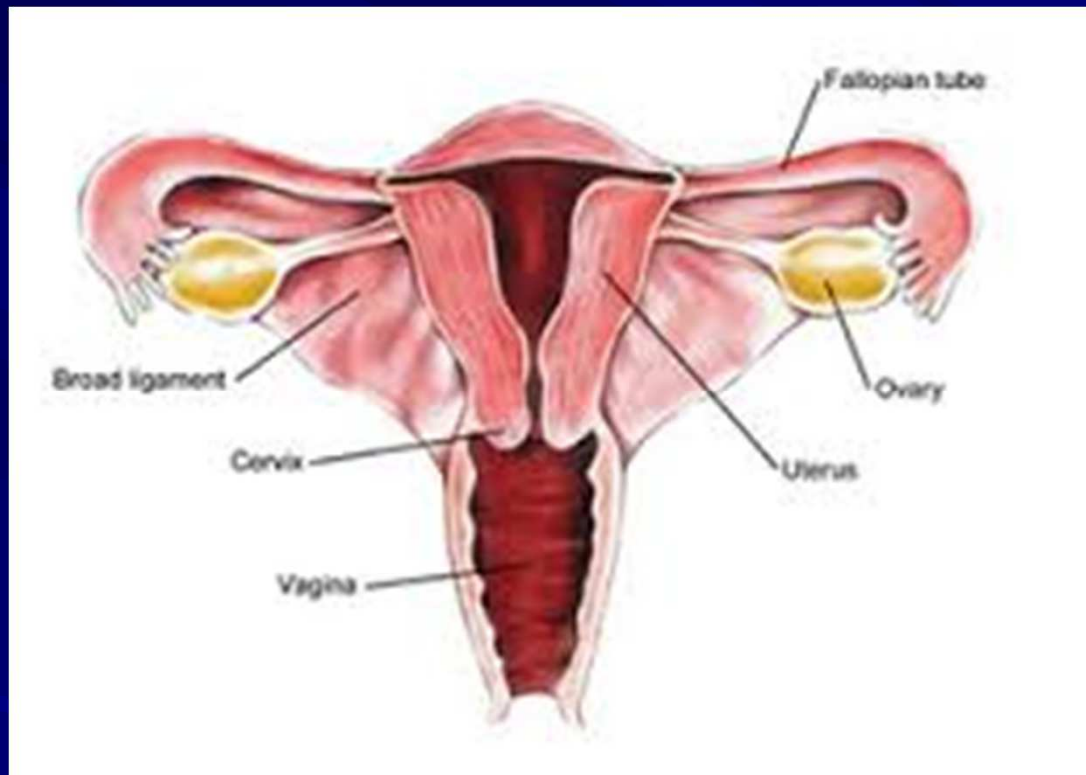

Έσω γεννητικά όργανα

- Κόλπος ή κολεός
- Μήτρα
- Σάλπιγγες
- Ωοθήκες

Έσω γεννητικά όργανα

Γυναικολογική εξέταση Πυελική εξέταση (1/10)

- Θέσης λιθοτομής
  - Γυναικολογικό Bumm
- Ουροδόχος κύστη κενή

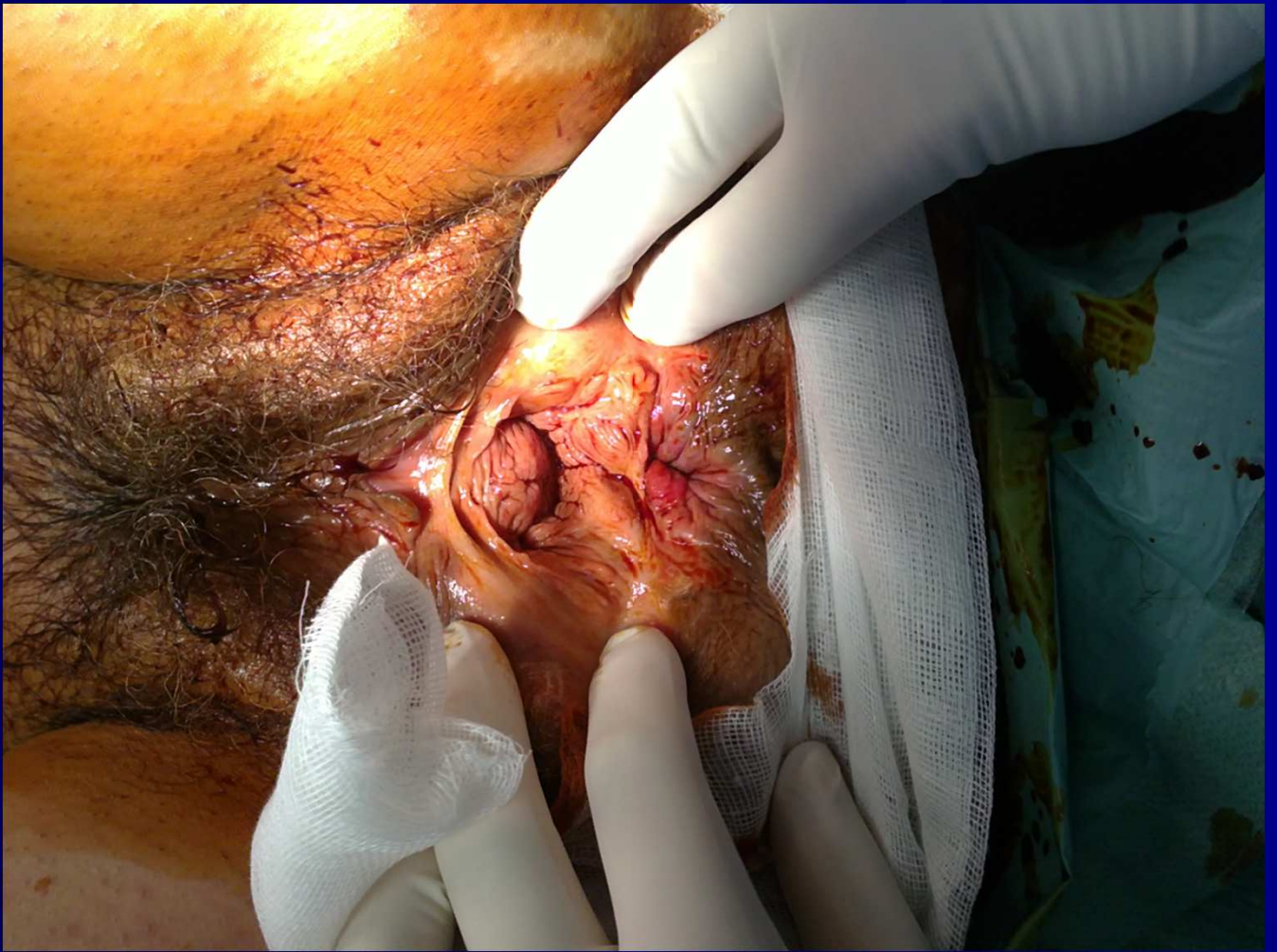
Γυναικολογική εξέταση

Πυελική εξέταση (2/10)

- Επισκόπηση αιδοίου μεγάλων χειλέων, μικρών χειλέων, κλειτορίδας, περινέου
  - Σημεία φλεγμονής, εξελκώσεις, εξωφυτικές διεργασίες, αλλαγές στη χροιά δέρματος
  - Έξω στόμιο ουρήθρας, πίεση για έκκριμμα
  - Βαρθολίνειος, πιθανή φλεγμονή
  - Valsalva, κυστεοκήλη, ορθοκήλη, πρόπτωση μήτρας, ακράτεια ούρων

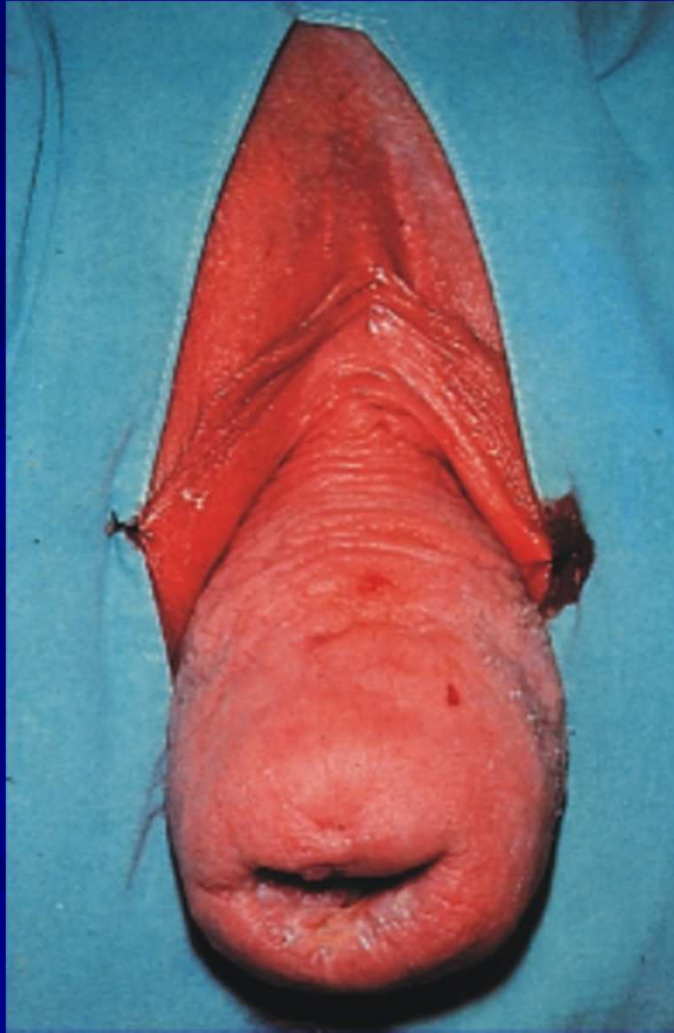

Πρόπτωση μήτρας

Γυναικολογική εξέταση

Πυελική εξέταση (3/10)

■ Επισκόπηση με μητροσκόπιο

– Τράχηλος μήτρας

■ Τραχηλικό στόμιο

- Άτοκος: στρόγγυλο & μικρό
- Πολυτόκος: εκγάρσια σχισμή

■ Εκκρίσεις

- Κ/Α κολπικών & τραχηλικών υγρών

■ Παρουσία αίματος

- Σχέση με εμμηνορρυσία

■ Εξωφυτικές βλάβες

Γυναικολογική εξέταση

Πυελική εξέταση (4/10)

■ Επισκόπηση με μητροσκόπιο

– Τράχηλος μήτρας

■ Εξωφυτικές βλάβες

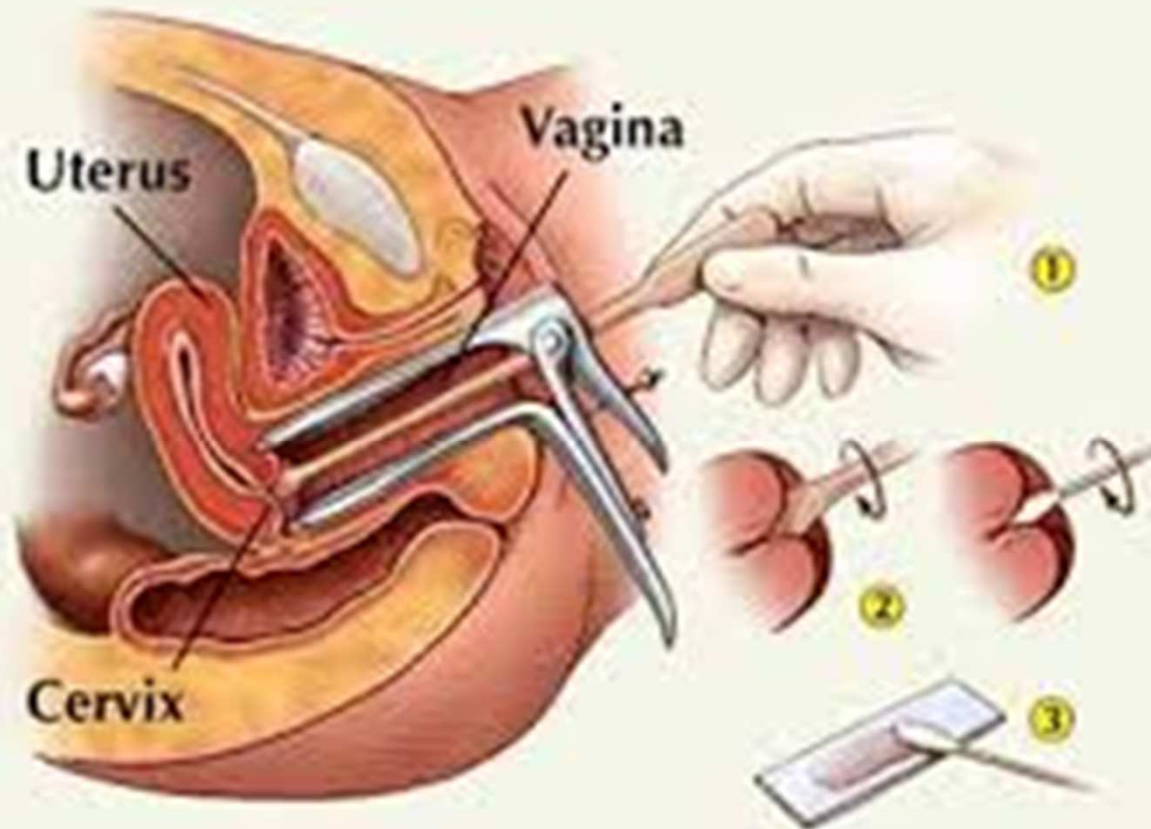
- Φλεγμονώδεις (ερυθρότητα, οίδημα, εξέλκωση)
- Νεοπλασματικές (εξωφυτικές, πολυποειδείς, διόγκωση)
- Τραυματικές (ουλές, πρόσφατες ρήξεις)
- Κύστεις (Ωάρια Naboth, κύστεις κόλπου)

– Ύποπτες βλάβες

■ Κολποσκόπηση

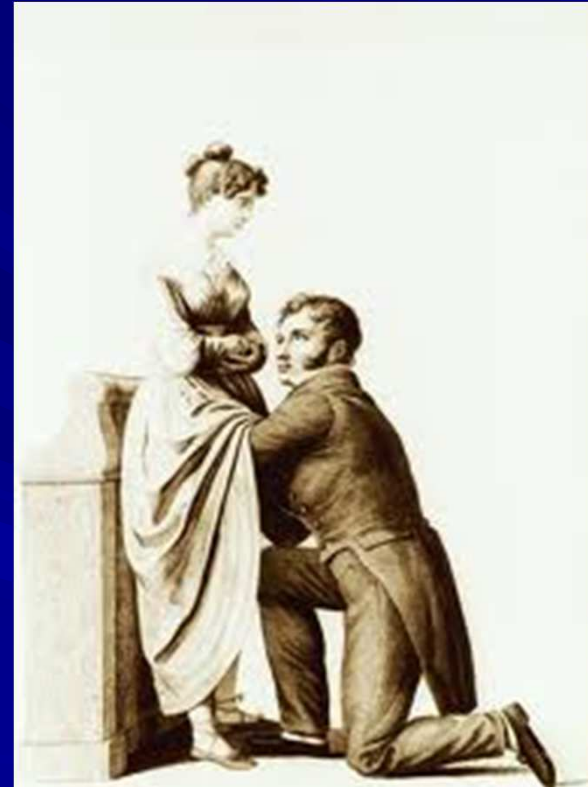
■ Βιοψία

Λήψη Παπ τεστ

Γυναικολογική εξέταση Πυελική εξέταση (6/10)

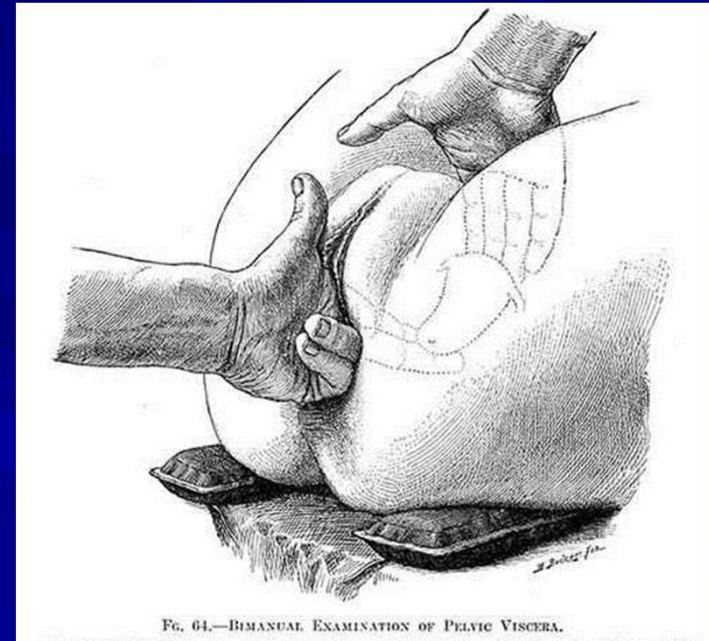
- Αμφίχειρη
γυναικολογική εξέταση
  - Μήτρα
  - Μάζες πυέλου
  - Τράχηλος & Κολπικοί
θόλοι
  - Εξαρτήματα

Γυναικολογική εξέταση

Πυελική εξέταση (7/10)

- Αμφίχειρη γυναικολογική εξέταση μήτρας
  - Θέση
    - Κλίση & Κάμψη
  - Μέγεθος
  - Σχήμα & Συμμετρία
  - Σύσταση
    - Σαν αχλάδι, υπόσκληρη σύσταση, καλώς κινητή
  - Κινητικότητα
  - Ευαισθησία

Γυναικολογική εξέταση

Πυελική εξέταση (9/10)

- Ψηλάφηση τραχήλου & κολπικών θόλων
  - Σύσταση
  - Τραχηλικό στόμιο
    - Διαστολή
    - Ευαισθησία στην εγκάρσια/προσθιοπίσθια μετακίνηση

Γυναικολογική εξέταση

Πυελική εξέταση (10/10)

- Ψηλάφηση των εξαρτημάτων
  - Φυσιολογικά η σάλπιγγες δεν είναι ψηλαφητές
- Ευρήματα από τα εξαρτήματα
  - Ευαισθησία
  - Χαρακτηριστικά (Σύσταση, κινητικότητα)
  - Σχέση με μήτρα

Παθήσεις των γεννητικών οργάνων

- Ενδομητρίωση – Αδενομύωση
- Φλεγμονές του γυναικείου γεννητικού συστήματος
- Πυελική χαλάρωση – Ακράτεια ούρων
- Παθήσεις του αιδοίου και του κόλπου
- Παθήσεις του τραχήλου της μήτρας
- Παθήσεις της μήτρας και των σαλπίγγων
- Παθήσεις των ωοθηκών

Φλεγμονές του γυναικείου γεννητικού συστήματος

■ Αιδοιοκολπίτιδες

- Τριχομοναδική κολπίτιδα
- Μυκητιασική κολπίτιδα
- Βακτηριακή κολπίτιδα
- Γονοκοκκική κολπίτιδα
- Έρπης των γεννητικών οργάνων
- Οξυτενή κονδυλώματα
- Σύφιλη

■ Φλεγμονή των βαρθολίνειων αδένων

■ Φλεγμονές του τραχήλου της μήτρας

Φυσιολογικό κολπικό περιβάλλον

- Οιστρογόνα
- Κολπική χλωρίδα
  - Γαλακτοβάκιλλος κόλπου
  - Υπεροξειδάσες: διάσπαση γλυκογόνου
  - Παραγωγή γαλακτικού οξέος
- Όξινο κολπικό pH (<4,5)
- Προστασία έναντι παθογόνων μικροβίων

Φυσιολογικό κολπικό περιβάλλον

- Ανάπτυξη παθογόνων μικροοργανισμών
  - Σεξουαλικές σχέσεις
  - Αντισυλληπτικά
  - Τρόποι ένδυσης
  - Υγιεινή (π.χ. ταμπόν)

Αιδοιοκολπίτιδες

- Οίδημα αιδοίου
- Ερυθρότητα αιδοίου
- Κνησμός
- Πρωκτίτιδα
- Δυσπαρέυνεια
- Δυσουρία
- Αύξηση κολπικών υγρών

Τριχομοναδική κολπίτιδα - 1

- Σεξουαλικά μεταδιδόμενη φλεγμονή
- Συνήθως συνυπάρχει με γονόκοκκο, χλαμύδια, HIV
- Μετάδοση με
  - υγρές πετσέτες,
  - ρούχα,
  - σπόγγους,
  - πισίνες,
  - μπανιέρες

Τριχομοναδική κολπίτιδα - 2

- Αύξηση κολπικής έκκρισης
- Πρασινωπά και αφρώδη κολπικά υγρά
- pH: 4,5 – 5,5
- Έντονα υποκειμενικά συμπτώματα
  - Αίσθημα καύσου, κνησμός, πόνος, δυσουρία
- Κλινική εικόνα
  - Οιδηματώδης κόλπος, εξέρυθρος, χαρακτηριστικές πετέχειες
  - Τράχηλος με όψη φράουλας

Μυκητιασική κολπίτιδα - 1

- Υπεύθυνοι μικροοργανισμοί
  - *Candida Albicans*
  - *Torulopsis glabrata*
  - *Candida tropicalis* (υποτροπές)
- Μύκητες: φυσιολογική χλωρίδα δέρματος και εντέρου αλλά δυνητικά παθογόνοι στον κόλπο
- Προστασία λόγω κυτταρικής ανοσίας

Μυκητιασική κολπίτιδα - 2

- **Ανευρίσκονται συχνά**
  - Έγκυες γυναίκες
  - Διαβητικές
  - Αντισυλληπτικά
  - Λήψη αντιβίωσης
- Έκκριμα λευκωπό, παχύρρευστο, άοσμο, με μορφή «κομμένου» γάλακτος
- Υποκειμενικά συμπτώματα
  - Αίσθημα καύσου, κνησμός, πόνος, δυσουρία

Βακτηριακή κολπίτιδα

- *Gardnerella vaginalis*
- Διάγνωση
  - Έκκριμα λευκωπό, ομοιογενές, άφθονο
  - Τεστ αμινών (+) (οσμή ιχθύος με ΚΟΗ 10% στο κολπικό έκκριμα)
  - Απουσία γαλακτοβάκιλων και λευκοκυττάρων
  - Χρώση κατά Gram
- Θεραπεία
  - Μετρονιδαζόλη

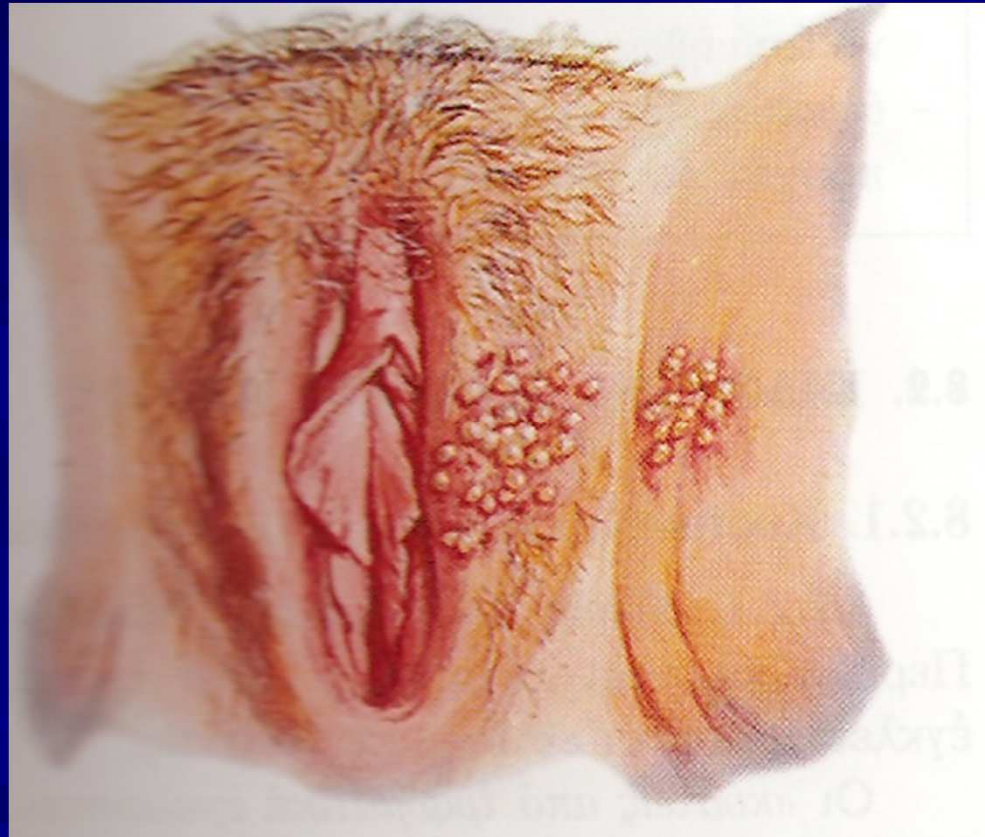
Γονοκοκκική αιδοιοκολπίτιδα

- *Neisseria gonorrhoeae*
- Συνήθως εκτεταμένη πυελική φλεγμονή
- Gram (-) διπλόκοκκοι στον τράχηλο και την ουρήθρα
- Θεραπεία
  - Πενικιλίνη
  - Δοξυκυκλίνη

Έρπης γεννητικών οργάνων

- Ιός του απλού έρπητα τύπου 2 (HSV-2)
- Σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα
- Α΄ φάση
  - Αρχικά: επώδυνη αιδοιοκολπίτιδα, τραχηλίτιδα, ουρηθρίτιδα
- Β΄ φάση
  - Υποτροπιάζουσα, ήπια, βραχείας διάρκειας
- Και στις δύο φάσεις διασπορά του HSV
- Μετάδοση στο νεογνό κατά τον τοκετό
- Θεραπεία
  - Acyclovir (από του στόματος / τοπικά)

Ερπητικές αλλοιώσεις αιδοίου

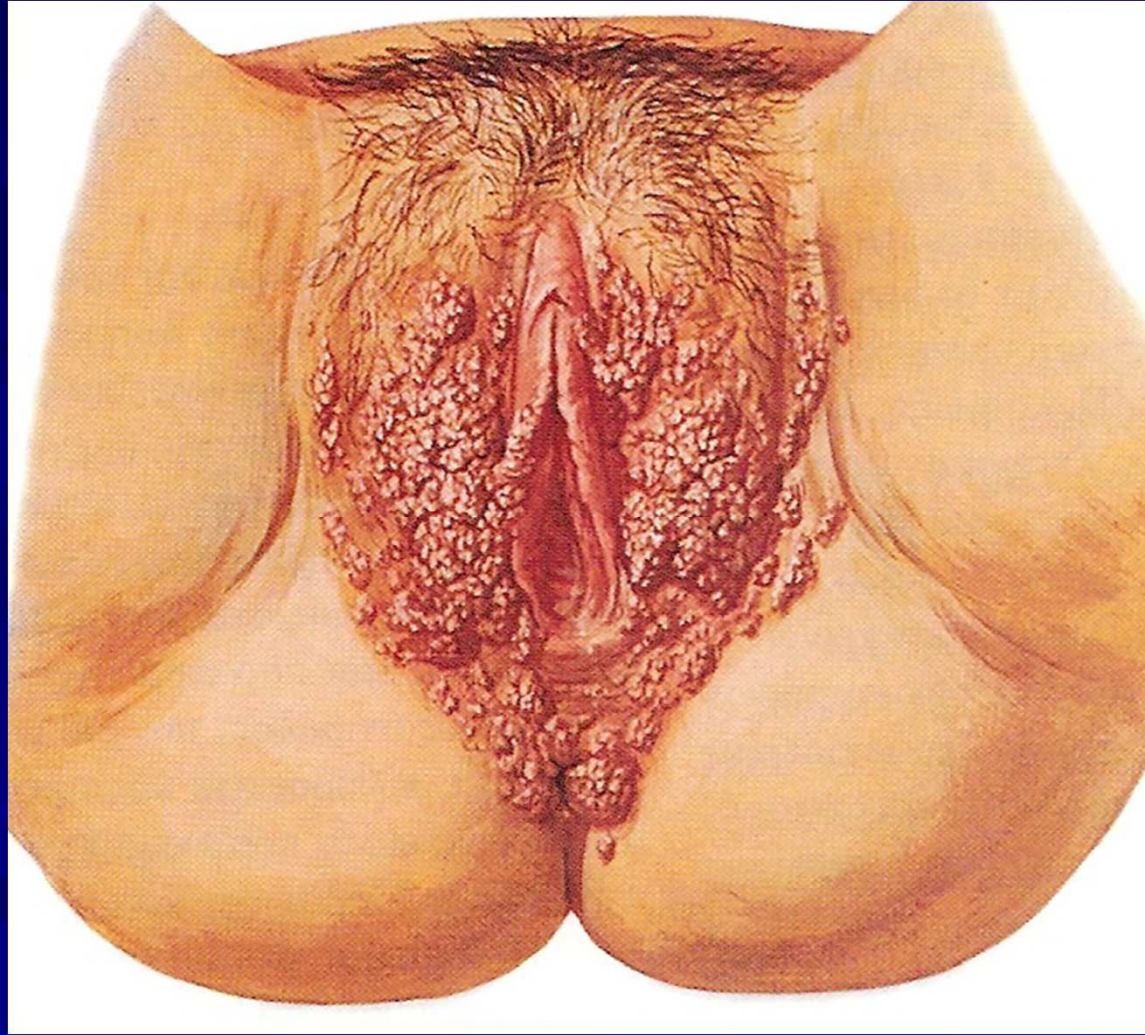

Οξυτενή κονδυλώματα

- Ιός των ανθρωπίνων κονδυλωμάτων (HPV)
- Σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα
- Κλινική εικόνα
  - Χαρακτηριστικά επάρματα στο δέρμα αιδοίου
  - Μετάδοση στην περιπρωκτική περιοχή
  - Διασπορά και αναμόλυνση
- Θεραπεία
  - Διάλυμα ποδοφυλίνης
  - Ηλεκτροκαυτηρίαση
  - Εξάχνωση με LASER

Οξυτενή κονδυλώματα

Σύφιλη

- *Treponema pallidum*
- Σεξουαλική επαφή
- Φάσεις νόσου
  - Φάση επώασης
  - Πρωτογενής σύφιλη (βαθύ έλκος με δορυφόρο αδενίτιδα)
  - Δευτερογενής σύφιλη (κηλιδοβλατιδώδης πλάκες στη γεννητική περιοχή και τη στοματική κοιλότητα, αλωπεκία)
  - Τριτογενής σύφιλη (λανθάνουσα, διάρκεια ετών, πολυσυστηματική)
- Διάγνωση
  - Μικροσκόπιο σκοτεινού πεδίου / χαρακτηριστικές βλάβες
- Θεραπεία
  - Πενικιλίνη

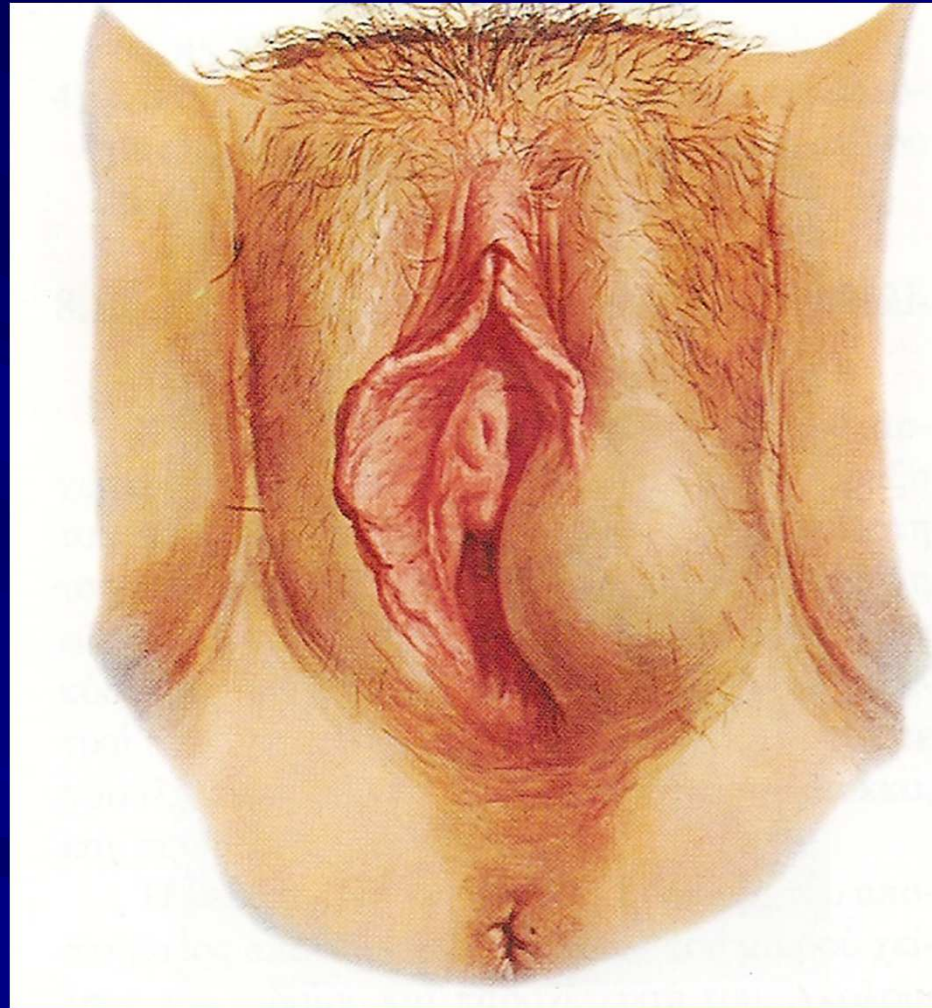
Συφιλιδικό έλκος

Φλεγμονή βαρθολινείων

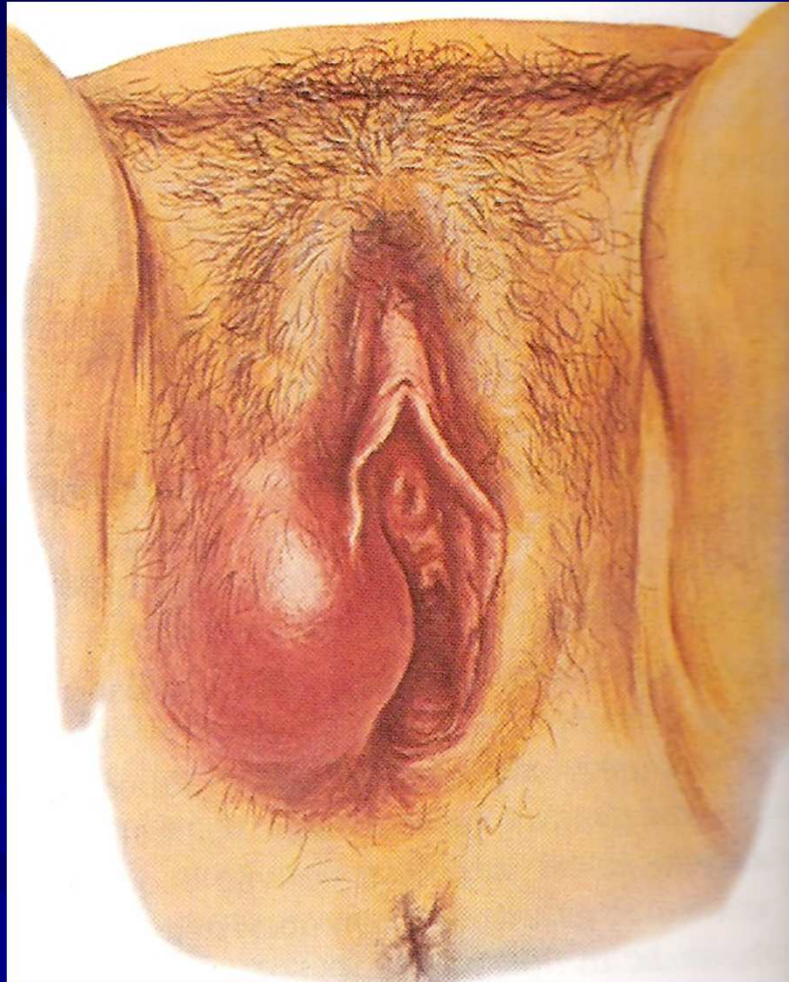
- Απόφραξη εκφορητικών πόρων αδένων
- Κλινική εικόνα
  - Ετερόπλευρο ερύθημα και διόγκωση στο σύστοιχο χείλος
  - Πόνος
  - Υποτροπιάζουσα κατάσταση
- Θεραπεία
  - Αντιβίωση
  - Διάνοιξη / Παροχέτευση αποστήματος
  - Μαρσιποποίηση βαρθολινείου

Κύστη βαρθολινείου αδένος

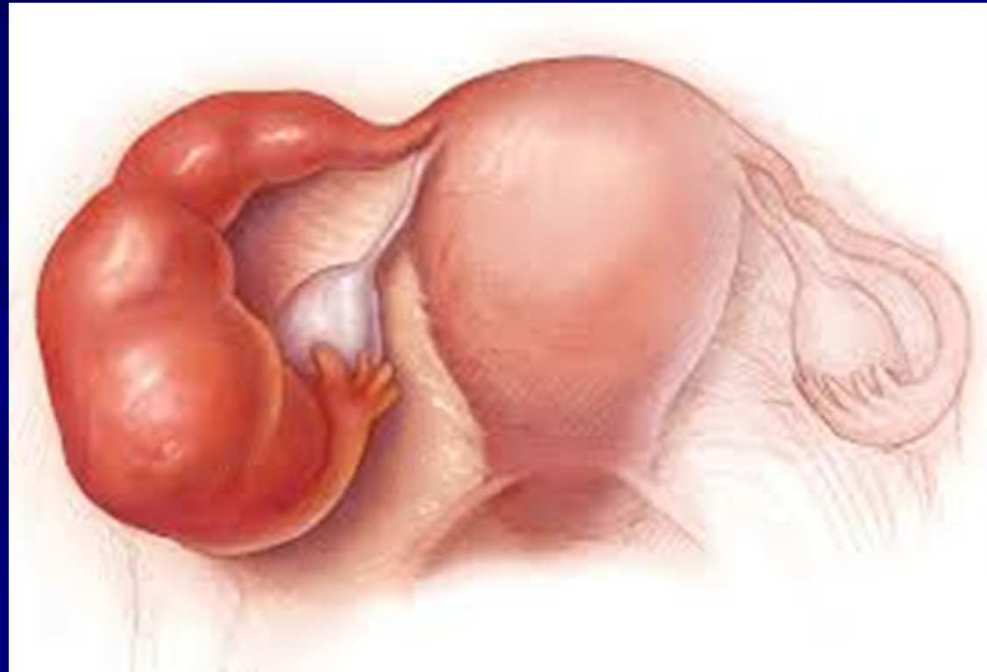
Βαρθολινίτιδα

Φλεγμονές του γυναικείου γεννητικού συστήματος

- Φλεγμονώδης νόσος της πυέλου

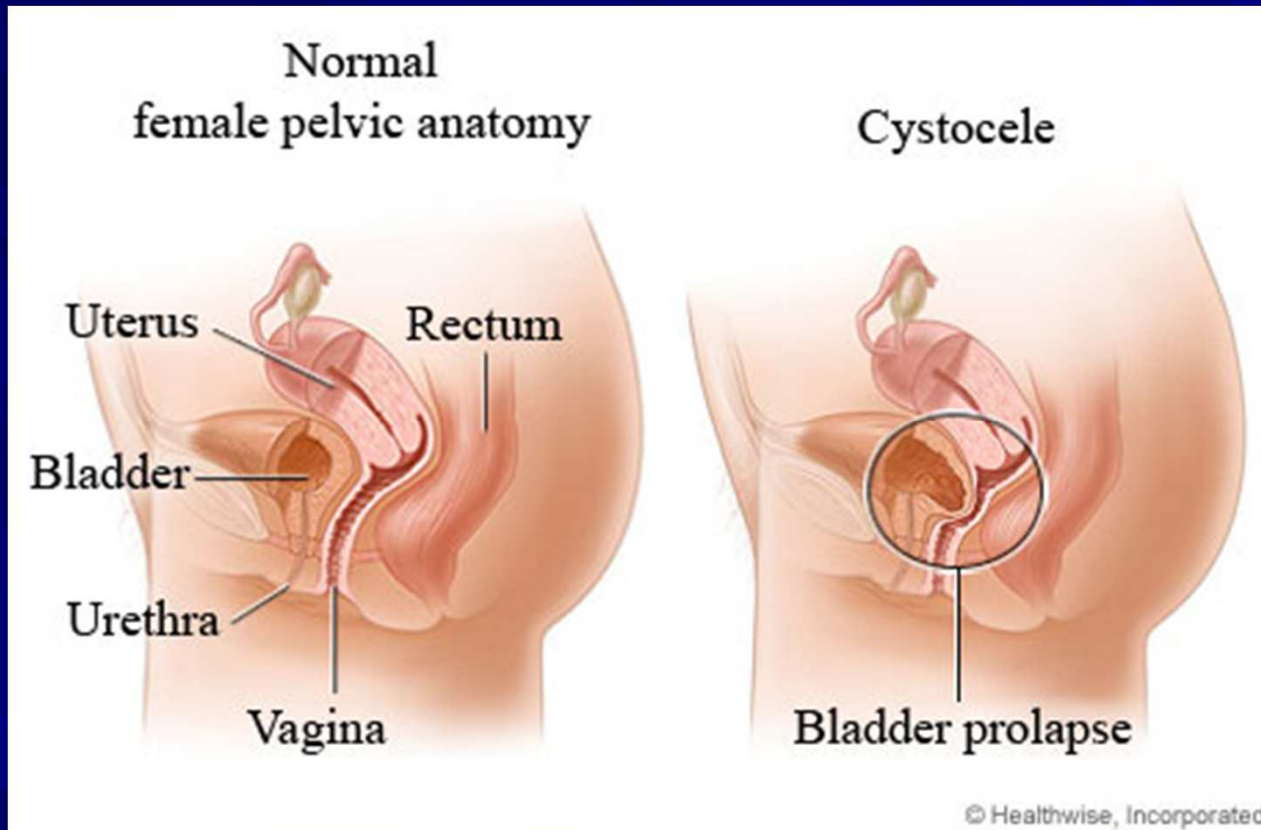
Φλεγμονώδης νόσος της πυέλου

Πυελική χαλάρωση

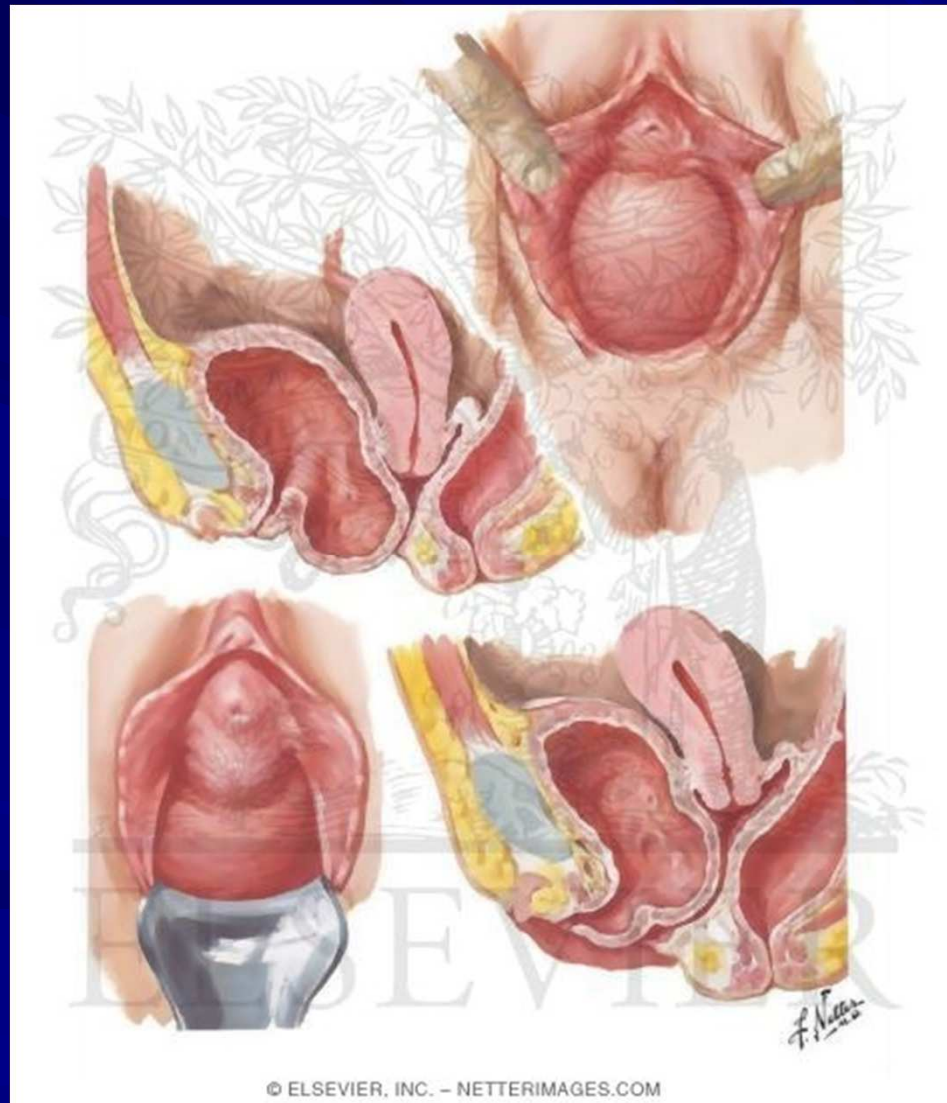
- Κυστεοκήλη
- Πρόπτωση μήτρας
- Ορθοκήλη
- Πρόπτωση κολπικού κολοβώματος

Κυστεοκήλη

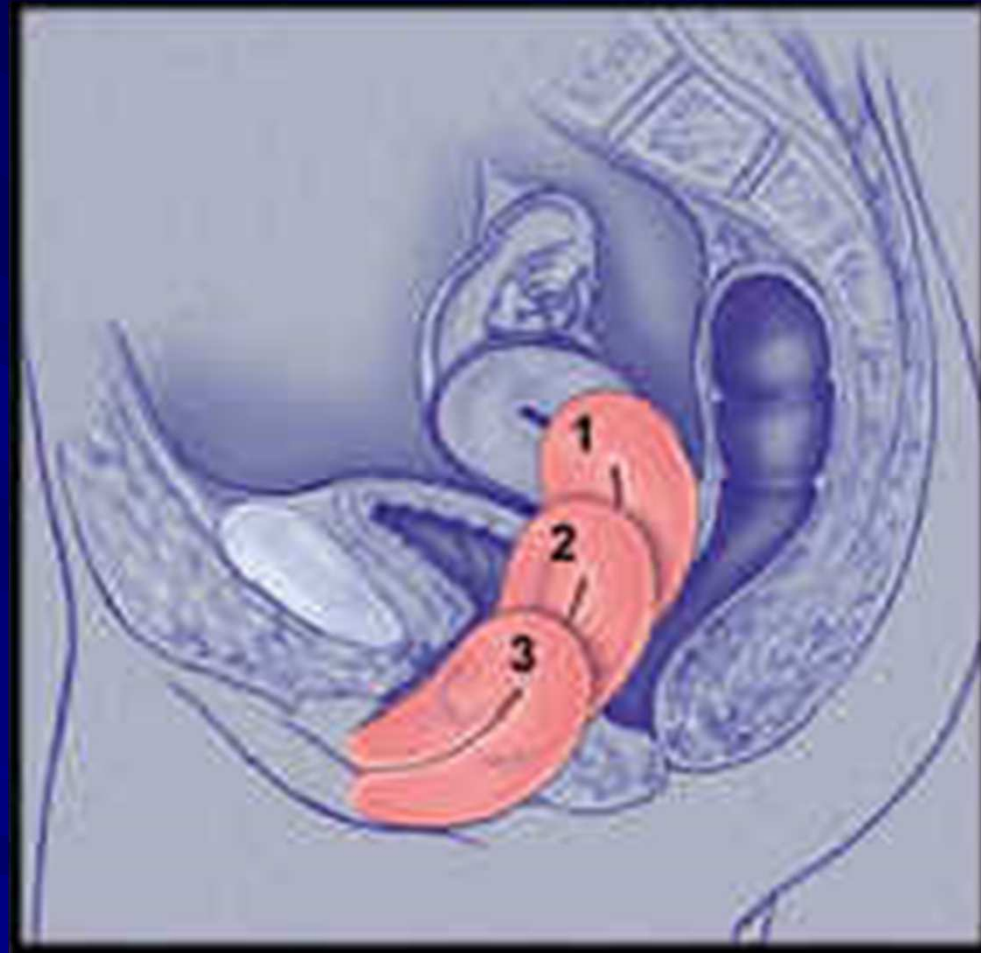
Κυστοκήλη

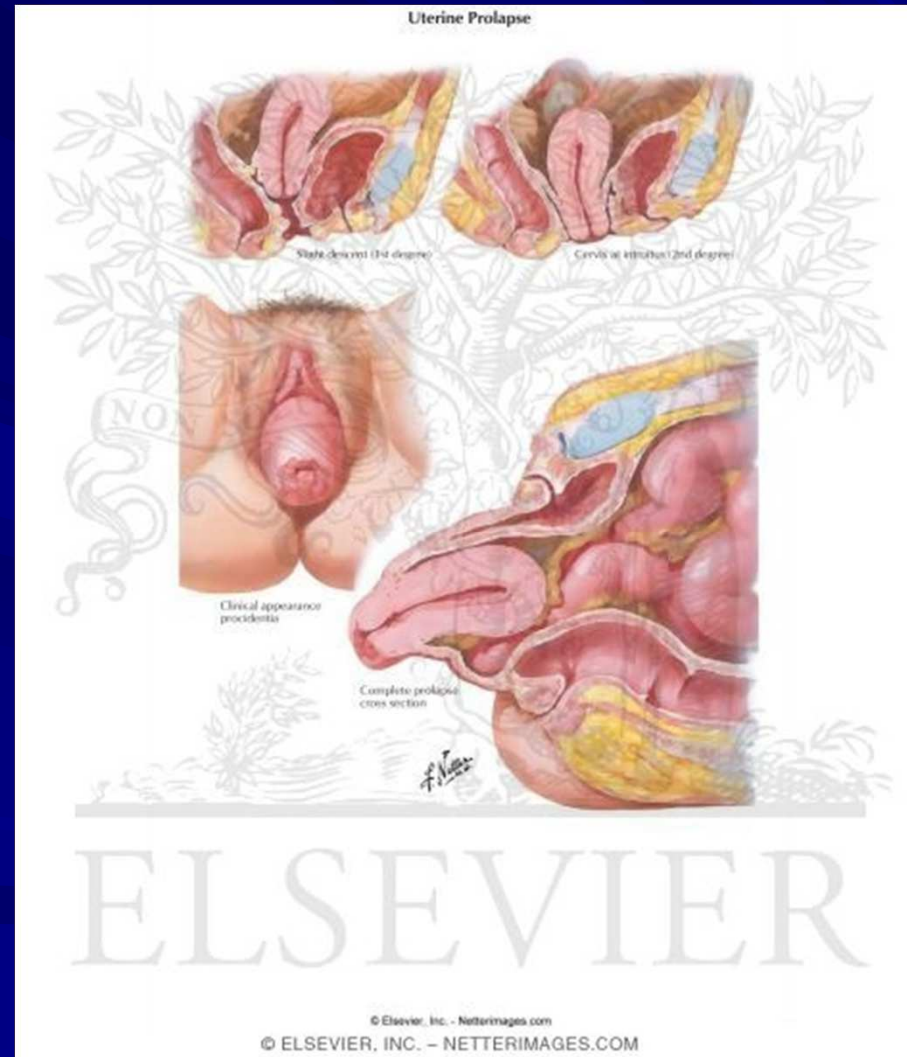
Κυστεοκήλη

Πρόπτωση μήτρας

Πρόπτωση μήτρας

Πρόπτωση μήτρας

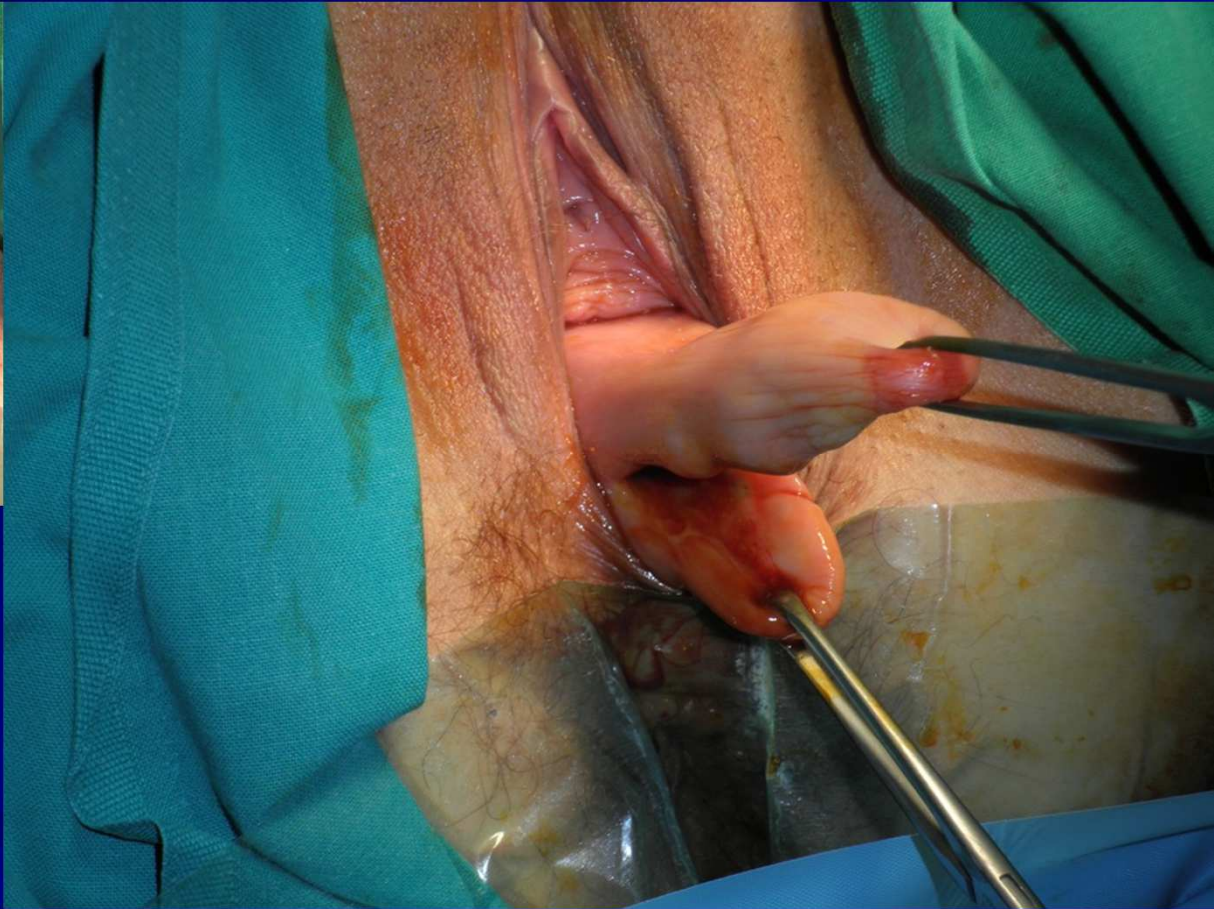

Πρόπτωση μήτρας

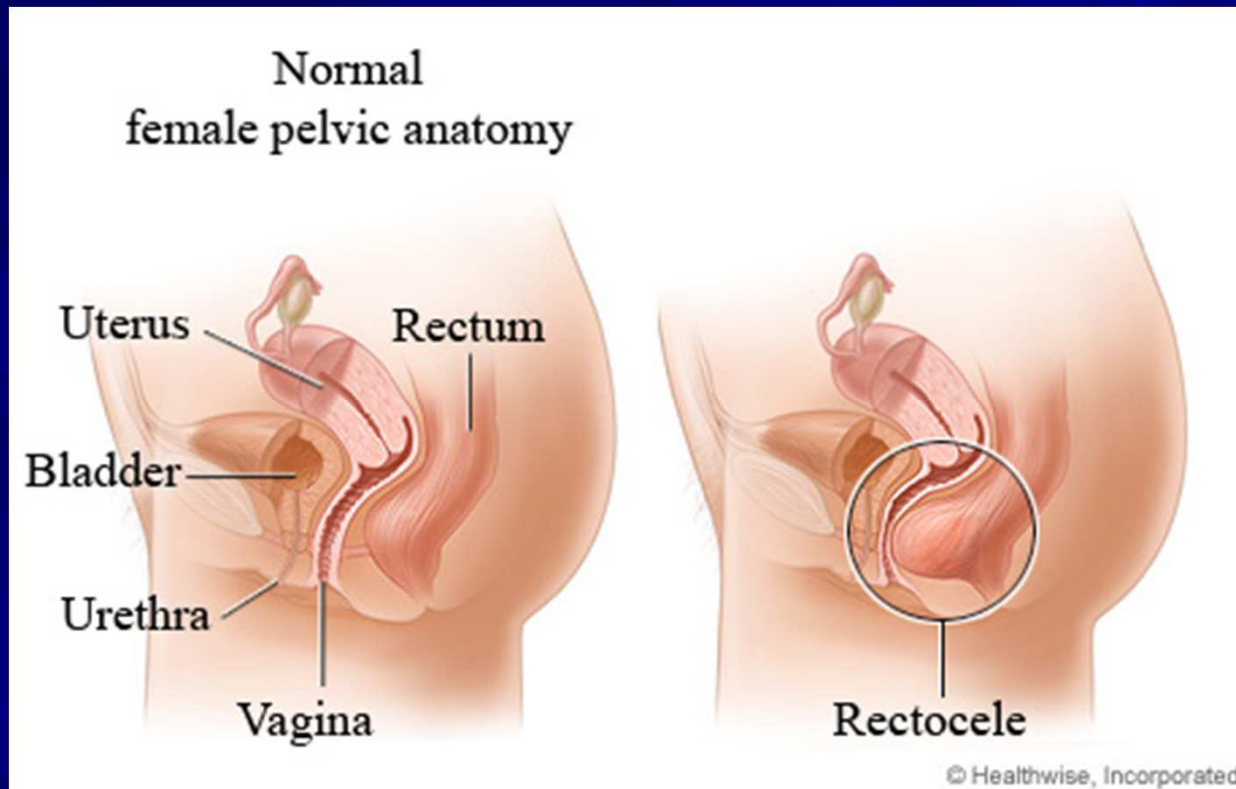

Πρόπτωση μήτρας

Ορθοκήλη - Εντεροκήλη

Ορθοκήλη - Εντεροκήλη

Ορθοκήλη - Εντεροκήλη

Παθήσεις του αιδοίου και του κόλπου

■ Αιδοίο

- Καλοήθειες
- Κακοήθειες

■ Κόλπος

- Καλοήθειες
- Κακοήθειες

Καρκίνος αιδοίου

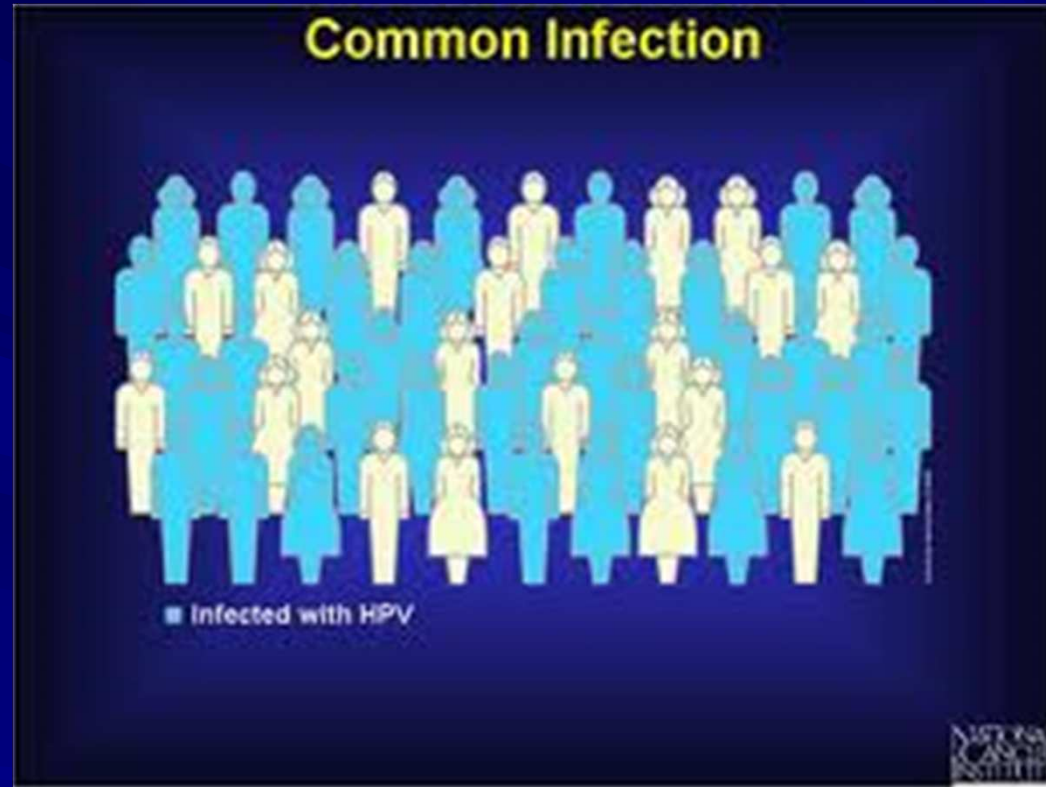

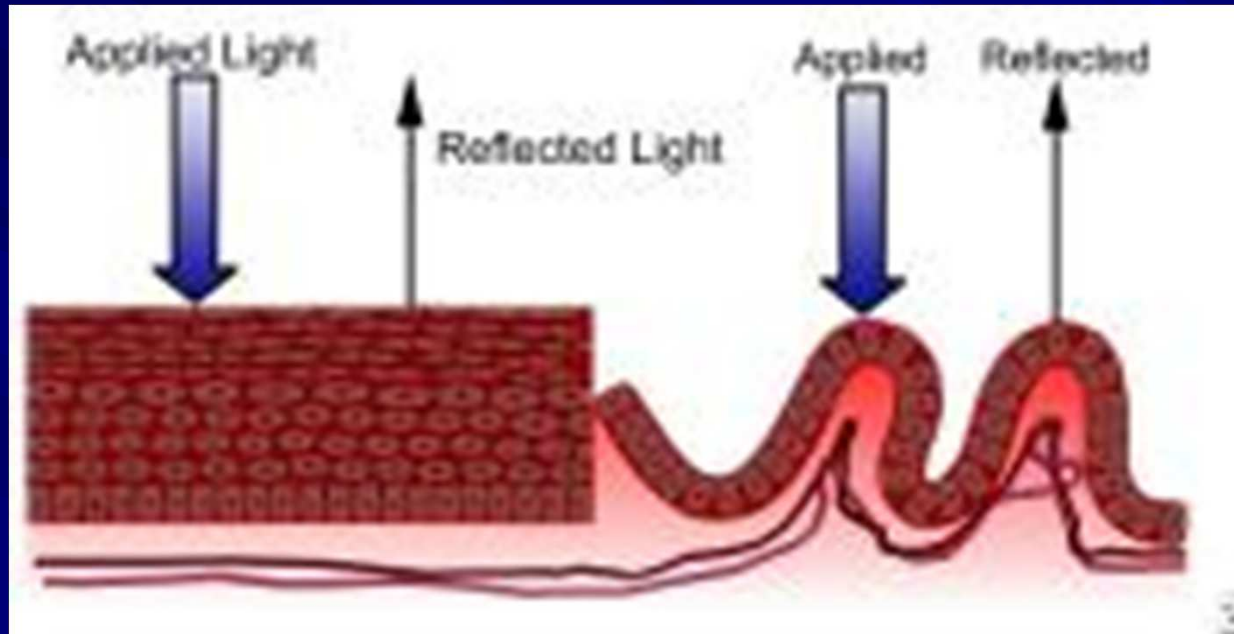
Παθήσεις του τραχήλου της μήτρας

- Εξέταση του τραχήλου / Κολποσκόπηση
- Καλοήθεις όγκοι του τραχήλου
- Τραχηλική ενδοεπιθηλιακή νεοπλασία
- Καρκίνος του τραχήλου της μήτρας

HPV - συχνότητα

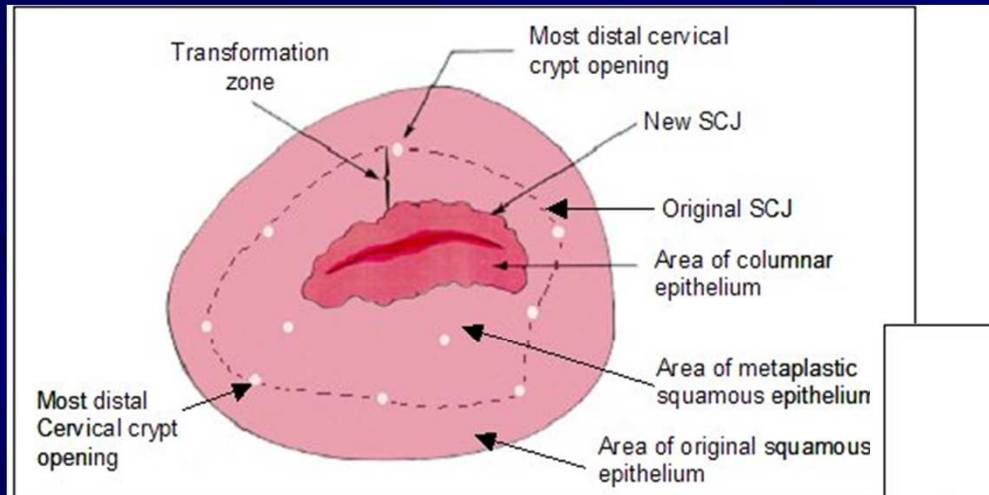
Κολποσκόπηση - 1

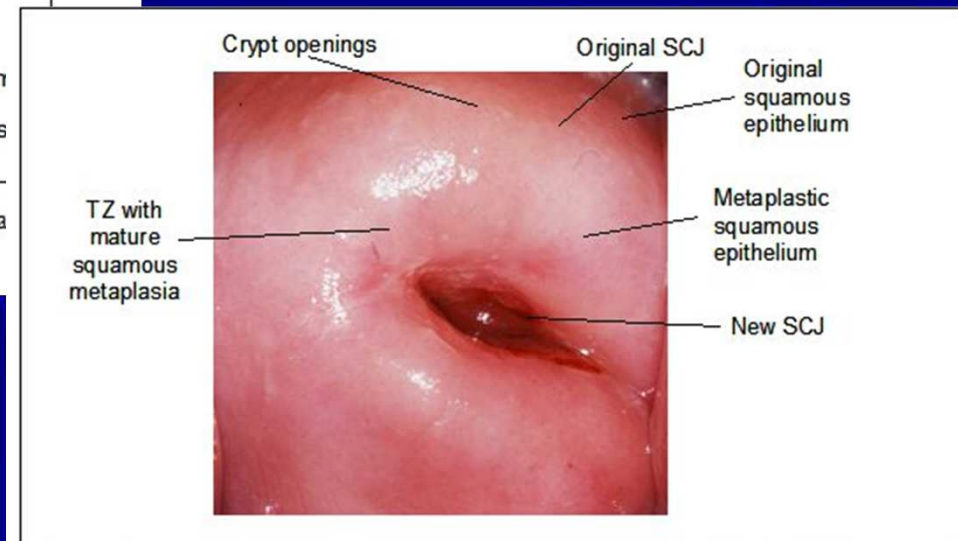
Φυσιολογική ζώνη μετάβασης στον τράχηλο της μήτρας.
Απάντηση ιστών κατά το φωτισμό της κολποσκόπησης.

Κολποσκόπηση - 2

FIGURE 5.1: A method of identifying outer and inner borders of the transformation zone (TZ) (SCJ: Squamocolumnar junction)

FIGURE 6.1: The entire new squamocolumnar junction (SCJ) is visible, and hence the colposcopic examination is satisfactory; the transformation zone (TZ) is fully visualized. The metaplastic squamous epithelium is pinkish-white compared to the pink original squamous epithelium

Κολποσκόπηση - 3

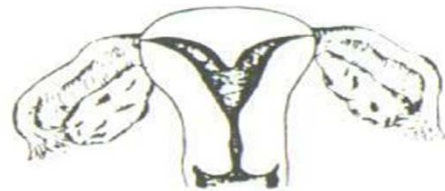

FIGURE 7.32: A dense mustard yellow iodine-negative area in the upper lip suggestive of CIN 3 lesion (see the appearance after acetic acid application in Figure 7.26).

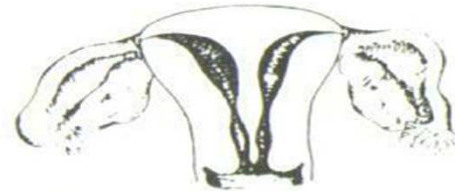
Παθήσεις της μήτρας και των σαλπίνγων

- Συγγενείς ανωμαλίες της μήτρας
- Καλοήθεις όγκοι της μήτρας
  - Ινομυώματα
  - Πολύποδες του ενδομητρίου
- Κακοήθεις όγκοι της μήτρας
  - Καρκίνος του ενδομητρίου
  - Σάρκωμα
- Όγκοι των σαλπίνγων

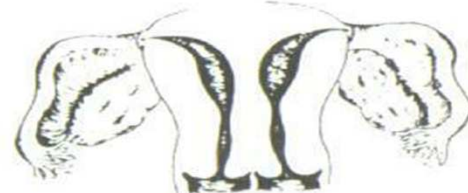
Κυριότερες Ανωμαλίες

Α Μήτρα διθάλαμη μονοτράχηλη

Β Μήτρα διθάλαμη με διάφραγμα

Γ Μήτρα διθάλαμη διτράχηλη

Δ Απλασία τραχήλου

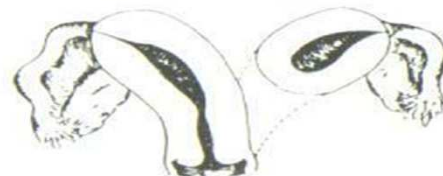
Ε Μήτρα δίκερη μονοτράχηλη

ΣΤ Μήτρα δίκερη με διφραγμα

Ζ Μήτρα διδελφης με διπλό κόλπο

Η Μήτρα δίκερη με υποπλαστικό το ένα κέρας

Εικό 6.1. Διάφοροι τύποι συγγενών ανωμαλιών της μήτρας.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΥΠΕΡΠΛΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΕΝΔΟΜΗΤΡΙΟΥ

(WHO) Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, 1994

Άτυπη υπερπλασία

Απλή

Σύνθετη

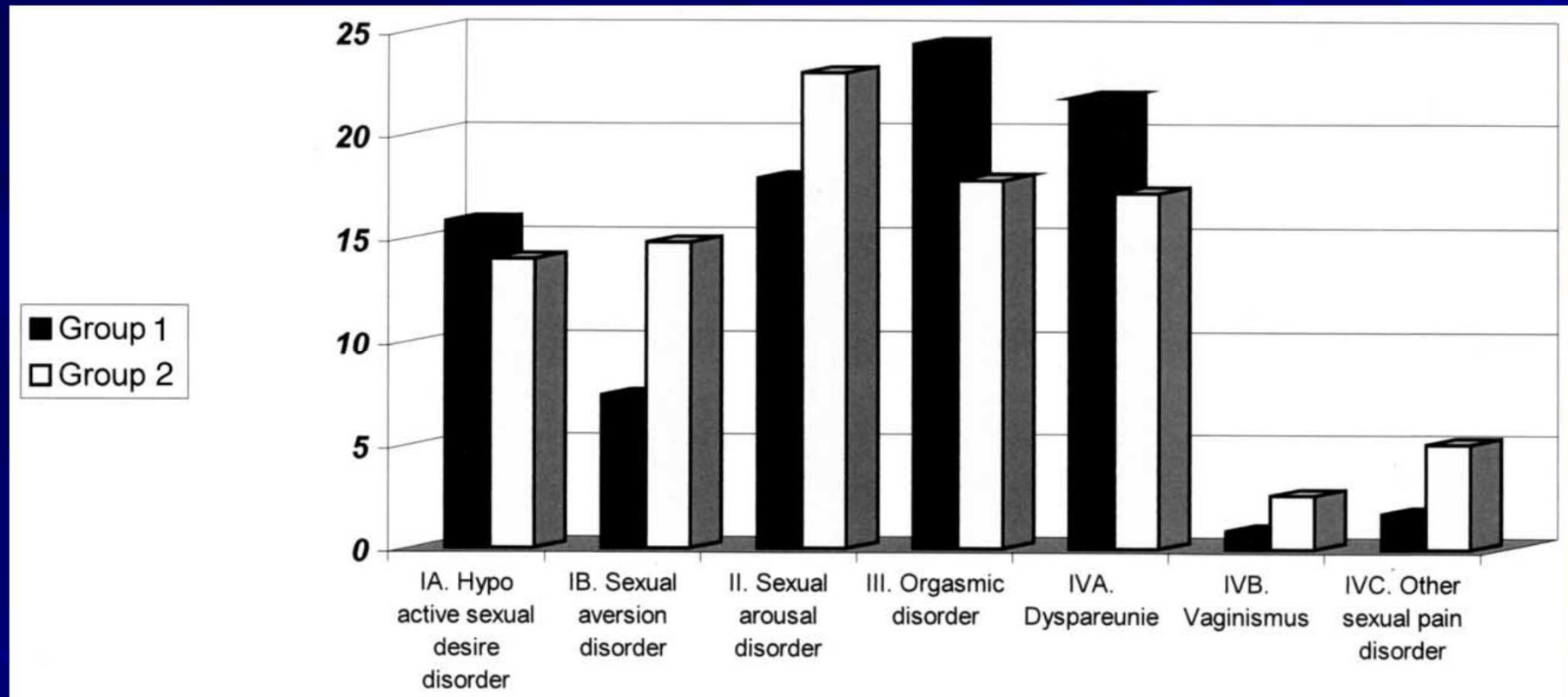
Υπερπλασία χωρίς ατυπία

Απλή

Σύνθετη

Γυναικολογικές παθήσεις & Σεξουαλικότητα

Συχνότητα Σεξουαλικής Δυσλειτουργίας Ποσοστά γυναικών που είναι σεξουαλικά ενεργείς στην τελευταία 2ετία.
Group 1: Πάσχουσες, Group 2: Μη Πάσχουσες.

Γυναικολογικές επεμβάσεις & Σεξουαλικότητα

Table 2. Comparison between pre- and postoperative dyspareunia after posterior vaginal repair using a site-specific or midline fascial plication.

Authors	<i>n</i>	Type of repair	Preoperative dyspareunia (%)	Postoperative dyspareunia (%)
Cundiff et al ⁷²	31	Site-specific, PBR	29	19
Porter et al ⁷⁵	39	Site-specific, PBR	67	46
Kenton et al ⁷⁶	46	Site-specific, PBR	28	8
Glavind and Madsen ⁷⁷	67	Site-specific, PBR	12	6
Kahn and Stanton ⁷⁸	171	Midline plication, LP	18	27
Maher et al ⁷⁹	38	Midline plication, PBR	37	5

PBR, perineal body reconstruction; LP, levator plication.

Γυναικολογικές επεμβάσεις & Σεξουαλικότητα

Table 3. Sexual function before and after hysterectomy.

Hysterectomy	n	Route	Preoperative dyspareunia	Postoperative dyspareunia	Preoperative orgasm	Postoperative orgasm	Preoperative libido	Postoperative libido	Preoperative satisfaction	Postoperative satisfaction
El-Toukhy et al ⁶⁰	73	TAH	NA	18.8% reduction	NA	33.3% improvement	NA	11.6% improvement	NA	25.7% improvement
El-Toukhy et al ⁶⁰	62	VH	NA	19.7% reduction	NA	32.8% improvement	NA	19.7% improvement	NA	28.3% improvement
El-Toukhy et al ⁶⁰	49	LH (11 subtotal)	NA	26.3% reduction	NA	21.1% improvement	NA	2.6% improvement (P<0.05)	NA	28.9% improvement
Zobbe et al ⁶⁹	158	TAH	32%	6% (P<0.05)	78%	79%	39%	44%	66%	68%
Zobbe et al ⁶⁹	161	STAH	31%	9% (P<0.05)	74%	77%	39%	38%	60%	63%
Ayoubi et al ⁷¹	68	TAH	37%	16% (NS)	68%	66% (NS)	63%	62% (NS)	NA	24% deteriorated ^d
Ayoubi et al ⁷¹	67	VH	43%	15% (NS)	60%	67% (NS)	61%	58% (NS)	NA	13.5% deteriorated
Ayoubi et al ⁷¹	35	LH	40%	11% (NS)	80%	82% (NS)	57%	56% (NS)	NA	8.5% deteriorated
Thakar et al ⁷⁰	146	TAH	39.3%	14.3%	3.1 ± 0.9	3.2 ± 0.9	NA	NA	79.1%	80.2%
Thakar et al ⁷⁰	133	STAH	46.6%	6.6%	3.2 ± 0.8	3.3 ± 0.9	NA	NA	80.2%	90.1%
Weber et al ⁸¹	34	TAH	15%	12% (9% de novo)	NA	70% same or more intense	NA	NA	82%	85%
Rhodes et al ⁶⁶	1132	NA	40.8%	14.9%	62.8%	71.5%	35.3%	45.2%	NA	NA
Virtanen et al ⁸²	102	TAH	40%	9%	21%	21%	32%	25%	NA	NA
Helström et al ⁸³	104	STAH	56%	10%	87%	85%	63%	62%	NA	NA
Kilku et al ^{67,68}	91	TAH	30.8%	15.6%	70.3%	53.3%	72%	64.60%	NA	NA
Kilku et al ^{67,68}	98	STAH	28.6%	6.3%	71.4%	68%	73.6%	68.60%	NA	NA

TAH, total abdominal hysterectomy; STAH, subtotal abdominal hysterectomy; LH, laparoscopic hysterectomy.

^a P < 0.05 compared to LH.

Καλοήθειες παθήσεις & Σεξουαλικότητα

Table II Multiple regression for each of 4 sexual complaints

Effect	OR (with 95% CI)			
	Decreased libido (n = 893)	Vaginal dryness (n = 894)	Dyspareunia (n = 898)	Lack of orgasm (n = 891)
Prolapse	1.185 (0.69-2.05)	1.328 (0.81-2.18)	0.834 (0.53-1.32)	1.313 (0.73-2.36)
Severe UI	1.956 (1.32-2.90)	2.107 (1.45-3.06)	2.036 (1.48-2.81)	1.386 (0.88-2.18)
White	0.682 (0.46-1.02)	0.943 (0.64-1.40)	0.912 (0.66-1.26)	0.935 (0.59-1.49)
Education > High school	0.801 (0.41-1.58)	0.743 (0.39-1.41)	0.475 (0.27-0.82)	0.644 (0.31-1.34)
Age < 30 y	1.325 (0.49-3.59)	1.648 (0.68-3.99)	2.473 (1.16-5.28)	1.395 (0.47-4.13)
Age > 60 y	3.642 (1.35-9.86)	2.388 (0.91-6.30)	0.257 (0.06-1.14)	2.628 (0.90-7.65)

Data are for all women who were sexually active and for whom complete data were available. *UI*, Urinary incontinence.

Σχόλια - Συμπεράσματα

- Το εύρος των γυναικολογικών παθήσεων είναι μεγάλο
- Πολλές παθήσεις επηρεάζουν την ποιότητα ζωής
- Οι γυναικολογικές καταστάσεις εξ ορισμού υπεισέρχονται στη σεξουαλικότητα της γυναίκας